

Biznesa augstskolas *Turība*
GADA BALVA
Brīvība. Uzņēmība. Kompetence.

Aiga Kalbjonoka

Biznesa augstskolas *Turība*
GODA ABSOLVENTS
Uzņēmējdarbībā

*Jā, protams, katrs var būt uzņēmējs,
tikai jautājums – kāda mēroga?*

**Šogad Biznesa augstskola *Turība*
apbalvojumu GODA ABSOLVENTS
piešķir četriem augstskolas
absolventiem – arī Aigai Kalbjonokai.**

**Šobrīd Aiga Kalbjonoka ir biedrības “Latvijas Biznesa
eņģeļu tīkls” izpilddirektore, bet, studējot uzņēmējdarbību
Turībā, strādāja augstskolā kā projektu vadītāja.**

**Kā Jūs vērtējat Biznesa augstskolas *Turība* iedibināto apbalvojumu,
kā uztverāt ziņu, ka esat sveicamo vidū – GODA ABSOLVENTS?**

Ziņa par šīs balvas saņemšanu bija pārsteigums, noteikti nebūtu iedomājusies, ka būšu sveicamo vidū. Manuprāt, ja dari lietas, kuras tevi aizrauj un sniedz pienesumu citu izaugsmei, tas ir gandarījums pašai sev un vēl lielāks gandarījums, ja arī citi to novērtē, kā ir šīs balvas saņemšanas gadījumā.

**Pastāstiet nedaudz vairāk par biedrības “Latvijas Biznesa eņģeļu
tīkls” darbību!**

Biedrībai “Latvijas Biznesa eņģeļu tīkls” (LatBAN) aprīlī apritēja četri gadi, no kuriem jau gandrīz trīs gadus šeit strādāju. Studējot un aktīvi darbojoties *Turībā*, jau no pirmā kursa sadarbojos dažādos projektos ar Ievu Melbārdi, sākotnējo *Turības* Biznesa inkubatora vadītāju un vēlāk Latvijas Biznesa eņģeļu tīkla izpilddirektori. Pateicoties mūsu produktīvajai sadarbībai dažādos projektos, Ieva man piedāvāja darbus Biznesa eņģeļu tīklā laikā, kad es studēju trešajā kursā. Latvijas Biznesa eņģeļu tīkls ir organizācija kā platforma, kurā satiekas jaunuzņēmumi, kas ir sava biznesa attīstības sākuma stadijā un meklē investīcijas biznesa straujākai attīstībai, kā arī privātie investori, kuri paši ir nopelnījuši līdzekļus, darbojoties uzņēmējdarbībā, un nu vēlas investēt daļu sava kapitāla augsta riska uzņēmumos – strauji augošos jaunuzņēmumos – *startupos*. Dibinot biedrību, tika apvienoti 23 privātie investori, nu šis skaits ir izaudzis līdz 75. Vairums no šiem investoriem ir Latvijas, daži ir arī no kaimiņvalstīm – Igaunijas un Lietuvas.

Kādi ir jūsu darba pienākumi? Kāda ir darbadiena?

Šis darbs ir lielisks ar ikdienas dažādību, priecē tas, ka nav noteikta darba laika, bet ir darbi un procesi, kuriem jābūt izdarītiem un jārit uz priekšu.

Ikdienā roku rokā sadarbojamies ar valdes locekli Juri Birznienu, varētu teikt, ka viņš ir biedrības stratēģijas virzītājs, savukārt es atbildu par operatīvo darbību.

Mūsu galvenie klienti ir privātie investori, līdz ar to visi procesi un pasākumi ir vērsti uz viņiem. Ik mēnesi organizējam investīciju sesijas, kuras sevī ietver veselu pasākumu kopu – jaunuzņēmumu plūsmas nodrošināšana, to izskatīšana, konsultēšana, sagatavošana sarunām ar investoriem, visa šī procesa novešana līdz investīciju sarunām un ideālā gadījumā – investīciju veikšanu. Investoriem organizējam arī atsevišķus pasākumus reizi periodā, tādas kā investoru brokastis, apmācības, informatīvus seminārus.

Veicamajos darbos, protams, ietilpst sadarbība ar dažādām partnerorganizācijām – biznesa inkubatoriem, kopiestrādes telpām, akceleratoriem, kuros ikdienā darbojas jaunuzņēmumi, sadarbībā ar viņiem varam nodrošināt dalībnieku plūsmu mūsu pasākumiem. Kā viens no gada nozīmīgākajiem pasākumiem, kuru man ir liels prieks rīkot, ir balva “Gada investors”, kuru mēs organizējam kopā ar Latvijas Privātā un Riska kapitāla asociāciju (LVCA). Šis pasākums ir norisinājies jau trīs gadus, tajā mēs atskatāmies uz pērnajā gadā paveikto un apbalvojam investorus gan privātajā, gan juridiskajā sektorā, izceļam viņu ieguldījumu, viņu drosmi investēt tik agrīnās stadijas uzņēmumos.

No sākuma strādāju pēc principa, ka darbs ir mana dzīve. Vēlāk sapratu, ka baterijas arī jāuzpilda, un nevar tikai strādāt, tādēļ atpūšos un kvalitatīvi pavadu arī brīvo laiku.

Vai ir grūti atrast sadarbībai investorus, jaunuzņēmumus?

Nav noslēpums, ka šobrīd nozarē naudas piedāvājums ir krietni lielāks nekā tās pieprasījums.

Ja jaunuzņēmums ir mērogojams un biznesa komanda ir ambicioza, agrīnā stadijā finansējumu piesaistīt ir vienkārši. Tieši šādas kombinācijas trūkuma dēļ – mērogojama ideja plus ambicioza biznesa komanda – investīcijas diez cik bieži netiek veiktas. Dažādos pasākumos bieži vien sanāk saņemt jautājumu: “Vai katrs var būt uzņēmējs?”

Ko Jūs atbildat?

Jā, protams, katrs var būt uzņēmējs, tikai jautājums – kāda mēroga? Arī viena kafejnīca vai ziedu veikaliņš ir business, bet tā ir konkrētā uzņēmēja izvēle, ka viņam ar to pietiek. Ja mēs runājam par *start up* uzņēmējiem un riska kapitālu, tad šādu biznesu nevar uzbūvēt katrs. *Start up* ir mērogojams business, Latvija labākajā gadījumā ir tikai smilšu kaste, kur sākt. Līdz ar to *start up* komandā ir nepieciešams cilvēks, kuram biznesa gēns ir ielikts šūpulī, kurš pēc savas būtības ir biznesa būvētājs.

Lai saprastu šos investīciju pretendētus, mēs viņus lūdzām tiešsaistē izpildīt biznesa gēna testu, kurā ir tikai 10 jautājumi. Pēc

tam sarunā jau iepazīstam tuvāk un saprotam, vai cilvēks tiešām godprātīgi aizpildījis testu. Ja redzam, ka komandā nav biznesa būvētājs vai vismaz labs pārdevējs, tad mudinām drīzumā tādu atrast. Latvijā vairākus gadus ir ildzis ideju kults, ko veicināja dažādi konkursi, taču, kā jau minēju, ar biznesa ideju vien nepietiek. Svarīgākais ir izpildījums, kā šo ideju var pārvērst par mērogojamu biznesu.

No kuras puses esat un kā izlēmāt studēt tieši Biznesa augstskolā Turība?

Esmu absolvējusi Bebrenes vidusskolu pašā Sēlijas sirdī. Tā atrodas Ilūkstes novadā starp Daugavpili un Jēkabpili. Man ļoti patika Bebrenes vidusskola – neliela, bet ļoti skaista, kas agrāk piederējusi vācu muižniekam. Lai saprastu apmērus, jāpaskaidro, ka mūsu klase ar 21 skolēnu tobrīd bija skaitliski lielākā skolā. Lai arī mums nebija tik plašas iespējas ārpuskolas kā pilsētās, taču skolotāji ar mums strādāja pēc individuālas pieejas. Klase bija ļoti draudzīga. Vidusskolas gados bija pilnīgi skaidrs, ka jādodas studēt uz Rīgu un *Turība* bija mana sākotnējā izvēle, citas augstskolas īsti nemaz neizskatīju, dodoties uz izstādi „Skola”, piegāju tikai pie *Turības* stenda, un satiktās personības no studentu vidus mani uzrunāja. Jāsaka godīgi, ka uz *Turību* devos studēt vairāk kontaktu un praktiskās pieredzes dēļ, mazāk saturiskās puses dēļ. Man bija maksas studijas, bet, darbojoties augstskolas studentu pašpārvaldē, drīz saņēmu 40% atlaidi. Jāsaka paldies vecākiem, kuri tolaik mani finansiāli atbalstīja. Studiju režīms atļāva jau no pirmā kursa arī sākt strādāt.

Kā Jūs atceraties studijas – bija viegli, grūti?

Man bija ļoti viegli. Studiju laikā es redzēju, ka gados vecākie kursa biedri, kuriem jau bija business vai vadītāja amats, biznesa studijas izmantoja, lai saprastu un risinātu sava ikdienas darba problēmas. Vēl mums pēc katra kursa bija jāiet praksē. Redzot to, sapratu, ka īstenībā katram, absolvējot vidusskolu, būtu vismaz gadu jāpadarbojas praktiski un tikai tad jāiet studēt. Jau ar iegūtu pieredzi un savu skatījumu no lekcijām tiktu paņemts daudz vairāk, jo uz saturu neskatītos vairs tikai teorētiski.

Mana bakalaura darba vadītāja bija Rosita Zvirgzdiņa, ar kuru man joprojām ir ļoti labas attiecības. Viņa mani ik pa laikam uzrunā uzņēmējdarbības studentiem novadīt lekciju par riska kapitālu. Mana mērķauditorija ir uzņēmēji vai tie, kuri par tādiem vēlas kļūt.

Dažādos pasākumos bieži vien sanāk saņemt jautājumu: “Vai katrs var būt uzņēmējs?”

Kādas bija Jūsu sabiedriskā darba aktivitātes, vēl studējot Biznesa augstskolā Turība?

No pirmā kursa jau darbojos studentu pašpārvaldē, kļuva par Finanšu virziena vadītājas vietnieci, bet otrajā kursā par Finanšu virziena vadītāju. Mūsu uzdevums bija sponsoru piesaiste studentu pašpārvaldes pasākumiem. Tā guvu ļoti vērtīgu pieredzi, komunicējot ar dažādu uzņēmumu vadītājiem un pārliecinot, kādēļ viņiem jāatbalsta izvēlētie pasākumi. Sapratu, ja man pat piecas reizes atsaka, jāmēģina atkal. Kā Finanšu virziena vadītājai man tas

bija arī vērtīgs darbs ar komandu, tās motivācijas veicināšanu. Tā bija arī mana pirmā pieredze sadarboties ar pašpārvaldes valdi, es iemācījos sastrādāties ar dažādiem cilvēkiem. Pirmajā kursā es kopā ar vēl diviem kursabiedriem dibināju uzņēmumu, kas palīdzēja piesaistīt finanses pasākumiem, kā arī iestājāties *Turības* Biznesa inkubatorā. Diemžēl uzņēmums nebija sekmīgs, un mēs praktiski uzzinājām, cik grūti Latvijā ir likvidēt uzņēmumu – mazkapitāla SIA. Vadīju arī *Turības* Biznesa inkubatoru, bet sapratu, kas tas nav īsti mans lauciņš, jo jutu, kaman pašai jāgūst krietni vairāk pieredzes, pirms palīdzu topošajiem uzņēmējiem.

Kas Jums vēl saistās ar studiju laiku *Turībā*?

Pirmos gadus izmantoju izdevību dzīvot kopmītnēs, kas ir blakus augstskolai. Man patīk *Turības* vide un tas, ka viss atrodas tepat, uz vietas. Varēju iztikt gandrīz bez braukšanas uz Rīgas centru. Katru semestri izmantoju izdevību piedalīties *Turības* strītbola turnīrā. Dzīvojot kopmītnēs, bija ērti vakaros sporta zālē apmeklēt basketbola treniņus. Maijā kopā ar *Turības* sportiskākajiem studentiem skrējām savas distances ikgadējā maratonā.

Vai aizvien uzturat kontaktus ar bijušajiem kursabiedriem?

Mūsu kurss bija pirmais, kas no visiem tā gada kursiem augstskolā izveidoja *WhatsApp* grupu, kurā bijām aktīvi, uzreiz arī pirmie noorganizējām neformālu pasākumu – atpūtu pirtī. Esmu pārliecināta, ja kāds šajā grupā tagad kaut ko palūgtu, uzreiz kāds no kursabiedriem atsauktos, jo esam to saglabājuši.

Man vairāki ir zvanījuši, prasījuši konsultācijas par biznesa uzsākšanu. Manuprāt, mēs bijām ļoti draudzīgs kurss, tomēr visciešākais kontakts ir saglabājies ar studējošo pašpārvaldes biedriem, gandrīz viss mans tuvāko draugu loks sastāv no cilvēkiem, ar kuriem darbojos studentu pašpārvaldē, jāsaka, ka iegūtie cilvēki studiju laikā ir lielākais ieguvums.

Vai tik aktīvi strādājot pamata darbavietā, paliek vēl brīvais laiks? Kā Jūs to aizpildāt?

No sākuma strādāju pēc principa, ka darbs ir mana dzīve. Vēlāk sapratu, ka baterijas arī jāuzpilda, un nevar tikai strādāt, tādēļ atpūšos un kvalitatīvi pavadu arī brīvo laiku. Mana meditācija ir skriešana, lai arī es dzīvoju Rīgas centrā, kas nav pateicīgākā vieta šādai nodarbei. Vislabāk man patīk skriet ārpus Rīgas, piemēram, aizbraucot uz Jūrmalas mežiem. Man patīk garās distances. Šis ir pirmais gads, kad skriešanu nepārtraucu arī ziemā. Izrādās, ka skriet vēsā laikā, pat -10 grādos, ir krietni vieglāk nekā siltā un karstā laikā. Maijā plānoju skriet maratonu- 21 km distanci šogad, un nākamgad mans mērķis ir maratons – 42 km.

Man patīk braukt arī ar velosipēdu, būt dabā. Nenoliedzami Rīga ir ļoti magnētiska vieta, kur notiek visi procesi, ir iespēja satikt cilvēkus, aiziet uz kādu pasākumu, bet manas baterijas uzlādē būsana dabā. Reizi divās nedēļās apciemoju radniekus ārpus Rīgas. Katrā gadalaikā var atrast lieliskas nodarbes, ziemā slēpošana, vasarā peldēšana, ogošana, sēņošana. Te atkal neizpaliek Jaunā Rīgas teātra, labu vietējo mākslinieku un ārzemnieku koncertu apmeklējumi. Ar draugiem paceļojam arī pa citām pilsētām – apmeklēju Cēsis sarunu festivālu "Lampa", Siguldas pilsdrupas, šogad dosimies uz "Prāta vētras" koncertu Jelgavā. Katru gadu cenšos aizceļot arī uz kādu citu valsti, lai gūtu jaunus iespaidus. [Tu](#)

Vidusskolas gados bija pilnīgi skaidrs, ka jādodas studēt uz Rīgu un Turība bija mana sākotnējā izvēle, citas augstskolas īsti nemaz neizskatīju. Dodoties uz izstādi „Skola”, piegāju tikai pie Turības stenda, un satiktās personības no studentu vidus mani uzrunāja.

